

Marcin ZABŁOCKI
Radny Rady Miejskiej
We Fromborku

URZĄD MIASTA I GMINY we FROMBORKU		
WPLYNĘŁO	2019 -07- 0 2	WPLYNĘŁO
ILOŚĆ ZAŁĄCZNIKÓW		PODPIS
		<i>[signature]</i>

Frombork, dn. 01.07.2019 r.

RADA MIEJSKA we FROMBORKU	
WPLYNĘŁO	0 2 -07- 2019
podpis <i>[signature]</i>	

BURMISTRZ
Miasta i Gminy Frombork
Pan Zbigniew PIETKIEWICZ

INTERPELACJA

Frombork jest miejscowością turystyczną, którą corocznie odwiedza wiele tysięcy gości. Głównym zainteresowaniem w mieście cieszy się Wzgórze Katedralne oraz linia brzegowa Zalewu Wiślanego. W głównym ciągu turystycznym, pomiędzy tymi miejscami znajduje się zachowany odcinek historycznego kanału, zwanego "Kanałem Kopernika". Kanał ten jest przykładem średniowiecznego kunsztu inżynieryjnego, który pojawił się w mieście najprawdopodobniej w drugiej połowie XIV wieku. Przez wiele stuleci zapewniał mieszkańcom dostęp do świeżej wody, napędzał młyn oraz folusz, zabezpieczał miasto pod względem przeciwpożarowym oraz higieniczno-sanitarnym.

Niestety, działania wojenne z 1945 roku, oraz decyzje władz miejskich z drugiej połowy lat sześćdziesiątych spowodowały, iż z niespełna 5 kilometrowego odcinka kanału, zachował się do dziś krótki, liczący około 220 metrów, odcinek pomiędzy Wieżą Wodną a fromborskim portem. Zachowany odcinek historycznego kanału był w niedawnym okresie rewitalizowany. Niestety, od roku 2015, kiedy to zakończono rewitalizację, kanał ulega nieustannej degradacji. Z powodu braku bieżącej obsługi, kanał zaczął porastać roślinnością. Na dnie zaczęły zalegać zgniłe liście opadowe z pobliskich drzew, do wody często też dostaje się skoszona trawa z przylegających trawników. Niejednokrotnie, w wodzie kanału, zauważyć można śmieci wrzucone przez nieodpowiedzialne osoby lub też zawiewane z pobliskiego skweru. Wszystkie te elementy zapoczątkowały proces gnilny, podczas którego zaczął się wydzielać nieprzyjemny zapach. Zostało to zauważone zarówno przez wielu mieszkańców jak i niestety przez dużą grupę turystów.

Obecnie, największym problemem fromborskiego kanału jest brak odpowiedniego przepływu, który sprzyja dużemu przyrostowi flory, a stojąca woda, przy odpowiednich warunkach upodabnia „Kanał Kopernika” do stawu lub bajora.

W pierwotnym projekcie renowacji kanału oraz „Programie funkcjonalno-użytkowym – Rewitalizacja obszaru starego miasta we Fromborku” problem ten niejednokrotnie był zauważony: „ W kanale obecnie woda jest stojąca, ponieważ jest brak przepływu. Efektem stojącej wody jest jej zagniwanie.” Co ciekawe przewidziano również możliwość zerowego stanu wody w kanale przy niskim stanie wód Zalewu Wiślanego : „Odcinek Kanału do rewitalizacji wynosi około 220m. Szerokość kanału 4,30m przy wieży do 15,35 m u ujścia do basenu portowego. Głębokość wody w zależności od stanów wody w Zalewie Wiślanym. Średni poziom wody w kanale może wynosić około $H_{sr}= 0,50$ m nad dnem kanału, przy czym $H_{min}= 0,00$ m (brak wody przy niskich stanach – dno odkryte) a maksymalny $H_{max}=3,29$ m (przy wezbraniach sztormowych dochodzących do 1,64 m npm).

Aby zapobiec tym niepożądanym efektom w 3 proponowanych wariantach renowacji kanału (4 wariant nie przewidywał żadnych prac przy kanale), zaproponowano odpowiednie rozwiązanie:

- I wariant przewidywał poprowadzenie przewodu grawitacyjnego, aż do wieży, montaż pompowni i wylotu z dysz w budynku wieży i przy wylocie z dawnego młyna.
- II wariant przewidywał montaż typowej pompowni (w postaci studni) jak dla kanalizacji sanitarnej o mocy 1,1 kW i wydajności nominalnej $Q=3,00 \text{ m}^3/\text{h}$ na zewnątrz kanału z przewodem dopływowym i przewodem tłocznym.
- III wariant przewidywał budowę układu wodociągowego z poborem wody z istniejącej studni przy ul. Rybackiej do okresowego płukania kanału. Do poboru wody przewidywano typowy zestaw hydroforowy z pompą o mocy 0,80 kW i wydajności $3,00 \text{ m}^3/\text{h}$ zamontowany w istniejącej zrekonstruowanej ceglanej studni przy ul. Rybackiej. Zestaw hydroforowy przewidywano zamontować w w/w studni. Układ sterowania należy umieścić w szafie sterowniczej przy ul. Rybackiej.

„Program funkcjonalno-użytkowy Rewitalizacja obszaru starego miasta we Fromborku” informuje, iż wybrano wariant III, niestety zrezygnowano w nim z budowy specjalnej pompy do płukania kanału: „Należy dodać, że istotą wariantu nr III jest to, że w wariantcie tym zrezygnowano między innymi ze specjalnej pompy do płukania kanału. W zamian przewiduje się wykorzystanie istniejącej dawnej studni publicznej przy ul. Rybackiej do ewentualnego płukania kanału. „ Jak widać obecnie był to duży błąd, którego skutki dziś są odczuwalne w postaci zanieczyszczonego „Kanału Kopernika”.

Problem kanału nie jest nowy i zauważony został już po roku od przeprowadzenia rewitalizacji. Pani Burmistrz Małgorzata Wrońska na łamach Radia Olsztyn w maju 2017 roku (<https://ro.com.pl/kanal-kopernika-we-fromborku-odstrasza-turystow-i-mieszkancow/01337509>) wspominała o potrzebie zamontowania pompy wymuszającej sztuczny obieg wody.

W związku powyższym proszę o odpowiedź na poniższe pytania:

1. Czy znane są Panu przyczyny rezygnacji z budowy pompy według III wariantu renowacji kanału?
2. Czy prowadzone są jakiekolwiek prace mające na celu instalację takiej pompy w przyszłości lub inne wymuszenie przepływu wody?
3. Czy prowadzone są lub będą jakiekolwiek działania mające na celu stałą poprawę wyglądu „Kanału Kopernika”?
4. Czy jest możliwe częstsze monitorowanie stanu „Kanału Kopernika”, skutkiem którego byłoby doraźne (podbierakiem) oczyszczanie go z wrzucanych do niego śmieci?

Z wyrazami szacunku

Marek Zastocki

Załączniki:

1. Załącznik nr 1 – Zdjęcie obecnego stanu kanału

Zatęcenik nr 1.

„Kanał Kopernika” - stan na dzień 01.07.2019r.

